

**College van Gedeputeerde Staten
Statenvoorstel**

DATUM	12 juni 2018	NUMMER PS	PS2018BEM08
AFDELING	Bedrijfsvoering	COMMISSIE	BEM/MME/FAC
STELLER	R.E. Samuels	DOORKIESNUMMER	0628445422
DOCUMENTNUMMER	81D3E0CE	PORTEFEUILLEHOUDER	Straat

Titel : Vaststelling Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 4
Toelichting	pag. 5

Bijlage(n): Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn goederen in eigendom van de provincie, waarin de provincie heeft geïnvesteerd en die een zekere waarde vertegenwoordigen.

De kapitaalgoederen bedrijfsvoering zijn ondersteunende middelen aan het primaire proces. Bijvoorbeeld de gebouwen die wij bezitten en gebruiken, inclusief de inrichting ervan en de technische installaties, de ICT hard- en software, etc. De keuzes voor het hebben van deze kapitaalgoederen, zijn en worden gedaan ter realisatie van de doelstellingen van de provincie.

Om de functie van de kapitaalgoederen zo goed mogelijk te behouden, worden de kapitaalgoederen beheerd en onderhouden. Hoe we deze kapitaalgoederen op de lange termijn beheren en onderhouden, is vastgelegd in de voorliggende Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering en nader uitgewerkt in respectievelijk het Meerjaren Investeringsplan (MIP) en het Meerjaren Onderhoudsplan (MOP), die als bijlagen in de nota zijn opgenomen.

Met de vaststelling van deze Nota kapitaalgoederen zullen de financiële gevolgen hiervan worden opgenomen in:

- De Kadernota 2018: voor die investeringen, respectievelijk gevolgen voor onderhoud, die niet gedekt kunnen worden binnen de huidige meerjarenraming van de provincie. Hierdoor is er een integrale afweging door PS mogelijk. Het gaat hierbij om de bijstellingen van de storting in de voorziening variabel onderhoud Huis voor de provincie, Paushuize en de steunpunten, en de vervanging van de bedrijfsvoeringsapplicaties.
- De Programmabegroting 2018 (bijstelling) en 2019 en Meerjarenraming 2020-2022.

Met deze brief verzoeken wij u om vanuit uw kaderstellende rol de Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering vast te stellen. In dit voorstel leest u achtereenvolgens welke type onderhoud en onderhoudsniveau we onderscheiden, en welke aanpak we hierbij hanteren zowel voor de korte als de lange termijn. Ook geven we inzicht in de kosten die nodig zijn om alle kapitaalgoederen voor de komende jaren te kunnen onderhouden en beheren.

Voorgeschiedenis

U heeft om meer kaderstelling en inzicht gevraagd in het totaal van investeringen en de hiermee samenhangende beheerlasten op de provinciale begroting. Op 6 november 2017 is door u de "Nota investeren, waarden en exploiteren" (hierna: Nota investeren) vastgesteld.

In de Nota investeren wordt gesteld dat in de Nota kapitaalgoederen nadere uitwerking moet worden gegeven aan de te hanteren kaders. Het gaat hier om kwaliteitskaders van beheer en onderhoud, om kaders rond risicoramingen en beheersing en om ramingen van voorbereidings-, toezicht- en administratiekosten, die worden gehanteerd bij nieuwe investeringen. Deze worden in de voorliggende Nota kapitaalgoederen nader uitgewerkt voor de bedrijfsvoering.

Essentie/samenvatting

De provincie Utrecht is eigenaar en beheerder van een grote hoeveelheid kapitaalgoederen die behoren tot de bedrijfsvoering, zoals gebouwen, ICT-middelen, dienstauto's e.d. Om het beheer en onderhoud zo goed mogelijk uit te voeren en te anticiperen op toekomstige vervangingen van de kapitaalgoederen, is er behoefte aan meer inzicht in langjarig beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen. Hoe we deze kapitaalgoederen op de lange termijn beheren en onderhouden, is vastgelegd in de Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering. In deze nota staat beschreven welke kapitaalgoederen de provincie Utrecht bezit, op welk kwaliteitsniveau ze in stand worden gehouden en hoeveel geld hiervoor nodig is tot en met het jaar 2028.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Met de uitwerking van de Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering krijgt u meer inzicht in de kwaliteit en kosten van het meerjarig beheer en onderhoud van de provinciale gebouwen en andere bedrijfsvoeringsmiddelen. Dit gebeurt in samenhang met de begroting waarin de raming van de vaste en variabele onderhoudskosten alsmede vervangings- c.q. investeringskosten op de lange termijn worden opgenomen.

Bij Kadernota en Najaarsrapportage zal worden gerapporteerd op de onderdelen van het MIP/MOP die niet (kunnen) worden uitgevoerd volgens planning en/of op die (investerings)projecten, waarvan u heeft aangegeven hierover geïnformeerd te willen worden. In de jaarstukken zal worden gerapporteerd welk deel van het MIP/MOP in het boekjaar is gerealiseerd en welke effecten e.e.a. heeft op het saldo van de jaarrekening en de volgende (meerjaren)begroting.

De actualisering van het MIP/MOP in relatie tot de jaarstukken is tevens de basis voor de op- en bijstelling van het MIP/MOP voor de daaropvolgende (meerjaren)begroting.

Financiële consequenties

Door de regelgeving vanuit het BBV en de nota investeren consequent toe te passen, is naar voren gekomen dat wat tot heden veelal is aangemerkt als een vervangingsinvestering, feitelijk valt onder variabel onderhoud. Dit heeft als gevolg dat er een verandering plaatsvindt hoe e.e.a. in de begroting wordt opgenomen.

Schematisch samengevat:

	Was geraamd als:	Financiële dekking was	Is o.b.v. regelgeving	Financiële dekking wordt
	<i>Vervangingsinvestering</i>	<i>Afschrijvingslasten ten laste van de exploitatie</i>	<i>Variabel onderhoud</i>	<i>Ten laste van voorziening variabel onderhoud</i>
Effecten op de begroting		Investering komt gedurende de afschrijvingsperiode ten laste van de exploitatie		Variabel onderhoud wordt in jaar van uitvoeren ten laste van de voorziening gebracht
Effecten op reserve of voorziening		Exploitatieresultaat wordt 'verrekend' met de reserve		Voorziening moet voldoende groot zijn om last te dragen; indien nodig bijstellen ten laste van de exploitatie
Gevolgen verandering		Minder kapitaallasten via exploitatie ten laste van reserve		Meer variabel onderhoud ten laste van de voorziening

In de Kadernota 2018 worden hiermee samenhangend de volgende mutaties voorgesteld:

Huisvesting

Enmalige extra dotatie van € 4 miljoen in voorziening

- Omdat er een groter beslag gelegd wordt op de voorziening variabel onderhoud voor het Huis voor de provincie, is in 2018 een extra (eenmalige) dotatie aan de voorziening variabel onderhoud noodzakelijk van € 4 miljoen. Dit is om te voorkomen dat de voorziening voor het variabel onderhoud van het Huis voor de provincie een negatief saldo krijgt, hetgeen vanuit het BBV niet is toegestaan. Door deze extra dotatie wordt er in 2018 € 4 miljoen minder in de reserve huisvesting gestort. Er zijn geen hogere lasten ten laste van de begroting, maar er is sprake van een verschuiving van investeringen naar variabel onderhoud.

Verhogen structurele storting in voorziening

- Ondanks deze extra dotatie ontstaat er ook op de langere termijn een tekort in de voorziening van met name de voorziening Huis voor de provincie. Uit het herijkte onderhoudsplan komt naar voren dat de

voorziening variabel onderhoud t/m 2027 nog positief is, maar daarna negatief wordt. Het voorstel is om de structurele storting in de voorziening variabel onderhoud te verhogen naar € 0,5 miljoen (is nu € 173.000).

M.b.t. de hierboven genoemde mutaties in de voorziening zij nadrukkelijk opgemerkt, dat er geen nieuwe lasten zijn opgevoerd ten opzichte van eerdere besluitvorming door PS. Het effect worden veroorzaakt door de verschuiving van vervangingsinvesteringen naar variabel onderhoud. Hierdoor komt de onderhoudslast ineens ten laste van de voorziening in plaats van de afschrijvingslasten die over een langere periode worden verdeeld. Deze verschuivingen zijn dus budget neutraal.

Verschuiving voorziening binnen programma's

Het BBV schrijft voor dat de lasten van de gebouwen moeten worden toegerekend aan het taakveld (voorheen functie) en programma waarvoor het gebouw zijn primaire functie heeft. Tot op heden zijn alle gebouwen opgenomen in het overzicht overhead. Door deze mutatie worden de gebouwen als volgt opgenomen in de begroting:

- de steunpunten (Wegen) in het programma Bereikbaarheid;
- het Pausshuize in het programma Bestuur en Middelen;
- de huisvesting Archimedeslaan in het overzicht Overhead.

Dit betekent ook dat de voorziening huisvesting moeten worden opgesplitst in drie afzonderlijke voorzieningen, omdat een voorziening niet over een programma heen kan (en mag) worden beoordeeld en/of geëgaliseerd. Begrotingstechnisch heeft dit als gevolg dat deze voorzieningen niet meer als één voorziening worden gezien ter beoordeling van de ontwikkeling van het saldo, maar dat iedere voorziening afzonderlijk moet worden beoordeeld op de toereikendheid van het saldo ter afdekking van het toekomstige variabele onderhoud. Deze verschuiving is budget neutraal.

ICT

Structurele storting reserve ICT ad € 1.464.000

Naast de kantoorautomatisering zijn de meerjarige investeringen ter vervanging van de grote bedrijfsvoeringsapplicaties in beeld gebracht, uitgaande van de vastgestelde afschrijvingstermijnen. De vervanging hiervan was tot op heden niet opgenomen in de (meerjaren)begroting.

Deze investeringen zijn voor de afschrijvingslasten niet gedekt binnen de huidige meerjarenraming. Dit wordt nu als claim opgenomen in de Kadernota 2018 middels een structurele storting in de reserve ICT met een bedrag van € 1.464.000.

Verschuiving van kapitaallasten (reserve ICT) naar exploitatielasten

Bij ICT wordt de komende jaren zoveel als mogelijk uitgegaan van "managed services". Hierbij betaalt de provincie voor het gebruik van hard- of software in plaats van voor de aanschaf van hard- of software. Hierdoor worden de investeringen verlaagd en komen periodieke betalingen aan derden voor het gebruik in plaats van de afschrijvings- en exploitatielasten. Wel wordt er nog geïnvesteerd in de vervanging van de laptops en de daarvoor benodigde programmatuur.

Het voorgaande betekent dat de exploitatielasten de komende jaren voor ICT hoger zullen zijn. Hiertegenover staat dat de reserve ICT tot en met 2028 voldoende van omvang is om dit op te vangen. Hiermee past dit binnen de (meerjaren)begroting van de provincie.

Er komen dus geen nieuwe lasten bij, maar de verandering bestaat eruit dat de lasten voortaan via de exploitatie in plaats van langs de reserve ICT (als kapitaallasten) gaan. Deze verschuiving is dus budget neutraal.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

De vaststelling van deze Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering en de uitwerking ervan in de meerjaren investerings- en onderhoudsplannen (MIP en MOP) brengen begrotingstechnische mutaties met zich mee.

Het jaarlijks te actualiseren en door u vast te stellen MIP en MOP geven bij of vooruitlopend op de Kadernota, duidelijkheid over de gevolgen van de uitvoering van het beleid en de actuele stand van meerjareninvesteringen en -onderhoud, die nodig zijn om aan de vastgestelde beleidskaders uitvoering te geven. Na vaststelling van de bijstellingen zijn deze gegevens de basis voor de volgende begroting, waarbij u de middelen ter uitvoering ter beschikking stelt.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Met deze Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering wordt uitvoering gegeven aan de vraag om meer kaderstelling en inzicht in het totaal van investeringen en de hiermee samenhangende beheerlasten op de provinciale begroting.

Effecten op duurzaamheid

Bij het doen van investeringen en in het beheer en onderhoud zorgen wij ook bij onze eigen bedrijfsvoering voor energiebesparing en hanteren we scherpe duurzaamheidscriteria. Daarnaast stimuleren wij bij inkoopprocessen circulaire aanbesteding en innovatieve producten en diensten en houden we rekening met eerlijke handel.

Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Besluit

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 12 juni 2018, afdeling Bedrijfsvoering, nummer 81D3E0CE ;

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten tot vaststelling van de nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering;

Overwegende dat nadere uitwerking van de kaders voor beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen bedrijfsvoering inzicht geeft in het totaal van investeringen en de hiermee samenhangende beheerlasten op de provinciale begroting en hiermee tot een transparanter besluitvorming kan leiden;

Gelet op de richtlijnen van het Besluit Begroting Verantwoording Provincies en Gemeenten, en de kaders die wij hebben meegegeven met het vaststellen van de "Nota investeren, waarderen en exploiteren";

Besluiten:

▪ ARTIKEL 1

1. De Nota kapitaalgoederen Bedrijfsvoering vast te stellen met dien verstande dat in 5.1.1 Huisvesting de zin "De wettelijke eis om het C-label te behalen voor de gebouwen in 2023, is de basis voor de investeringen."
Wordt vervangen door:
"Tegen de achtergrond van de wettelijke eis om in 2023 voor gebouwen het C-label te behalen is de basis voor de investeringen gelegen in:
 - De in 2013 gemaakte afspraken in het kader van het convenant tussen Stichting Kantorenpark Rijnsweerd (SKR) en de gemeente Utrecht om in 2020 de gezamenlijke CO2-uitstoot met 30% te verminderen en label C te behalen voor de afzonderlijke kantoorgebouwen;
 - De ambitie van alle gemeenten, provincies en waterschappen dat het vastgoed in 2025 label A heeft en volledig duurzaam wordt ingekocht;
 - De ambitie van alle gemeenten, provincies en waterschappen dat het vastgoed in 2040 energieneutraal is en dat nieuwbouw en renovatie circulair plaatsvinden.";
2. In 2018 een eenmalige extra dotatie van € 4 miljoen te doen in de voorziening variabel onderhoud van het Huis voor de Provincie;
3. Ingaande 2018 de jaarlijkse structurele storting in de voorziening variabel onderhoud te verhogen naar € 0,5 miljoen;
4. De voorziening huisvesting op te splitsen in drie afzonderlijke voorzieningen en onder te brengen bij respectievelijk het programma Bereikbaarheid, het programma Bestuur en Middelen en het overzicht Overhead;
5. Ingaande 2018 een jaarlijkse structurele storting te doen in de reserve ICT met een bedrag van € 1,464 miljoen t.b.v. de bedrijfsvoeringsapplicaties.
6. Aan het in dit statenvoorstel opgenomen beslispunt 1. De Nota kapitaalgoederen Bedrijfsvoering vast te stellen

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

1. Wettelijke grondslag

- Artikel 158: Provinciewet
- Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)

2. Beoogd effect

De Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering biedt Provinciale Staten een sturingsinstrument gericht op kwaliteit en kosten van het meerjarig beheer en onderhoud van de provinciale bedrijfsvoeringsmiddelen. Een en ander in samenhang met de begroting, waarin de raming van de vaste en variabele onderhoudskosten alsmede vervangingskosten op de lange termijn worden opgenomen.

De nota zal worden gebruikt als uitgangspunt bij het opstellen en actualiseren van het Meerjaren investeringsplan (MIP) en Meerjaren onderhoudsplan (MOP) Bedrijfsvoering.

3. Effecten op duurzaamheid

In de business cases bij (vervangings) investeringen wordt duurzaamheid nadrukkelijk betrokken. Hierbij wordt gehandeld conform de beantwoording van de moties d.d. 7 maart 2017 "Duurzame energie begint bij jezelf" en "Zuiniger provinciehuis".

4. Argumenten

Met deze Nota kapitaalgoederen bedrijfsvoering wordt uitvoering gegeven aan de vraag van Provinciale Staten om meer kaderstelling en inzicht in het totaal van investeringen en de hiermee samenhangende beheerlasten op de provinciale begroting.

5. Kanttekeningen

Deze Nota kapitaalgoederen is de eerste nota waarin met name de financieel technische mutaties zijn verwerkt. Op basis van de op te stellen beleidskaders bedrijfsvoering en huisvesting, zal later in 2018 nader worden beoordeeld of alle (nieuwe) kaderstellende uitgangspunten en onderliggende stukken nog aanleiding geven tot aanpassing van voorgaande en zal bij de Kadernota 2019 een voorstel worden gedaan voor eventuele aanpassingen in of de exploitatie of de noodzakelijke stortingen in reserves en voorzieningen.

In de nota wordt per onderdeel van de bedrijfsvoering ingegaan op de gevolgen van het doorvoeren van voornoemde uitgangspunten en de actualisatie van het MIP en (waar van toepassing) het MOP op de begroting 2018 en volgende jaren. De feitelijke begrotingsmutaties zijn opgenomen in de Kadernota 2018.

6. Financiën

Uitgangspunten voor het opstellen van dit hoofdstuk zijn het BBV (Besluit begroten en verantwoorden), de Nota investeren zoals vastgesteld door PS op 6 november 2017 en de daarin opgenomen uitgangspunten die van toepassing zijn op investeren en variabel onderhoud.

7. Realisatie

De nota vormt het kader voor de elk jaar op te stellen MIP en MOP. De actualisering van het MIP/MOP in relatie tot de jaarstukken is tevens de basis voor de op- en bijstelling van het MIP/MOP voor de daaropvolgende (meerjaren)begroting.

In de Jaarrekening, paragraaf kapitaalgoederen, wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het uitgevoerde onderhoud. Bij Kadernota en Najaarsrapportage zal worden gerapporteerd op de onderdelen van het MIP/MOP die niet (kunnen) worden uitgevoerd volgens planning en/of op die (investerings)projecten, waarvan u heeft aangegeven hierover geïnformeerd te willen worden. In de jaarstukken zal worden gerapporteerd welk deel van het MIP/MOP in het boekjaar is gerealiseerd en welke effecten e.e.a. heeft op het saldo van de jaarrekening en de volgende (meerjaren)begroting.

8. Juridisch

Geen bijzonderheden.

9. Europa

Het voorliggende voorstel heeft geen samenhang met Europa.

10. Communicatie

. Na vaststelling door Provinciale Staten wordt de Nota Kapitaalgoederen bedrijfsvoering op de website van Provincie Utrecht geplaatst.

11. Bijlagen

- Nota kapitaalgoederen Bedrijfsvoering